

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetijske Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 10 Din. na leto.
Za inozemstvo 30 Din.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Telesna in dušna kuga.

1. Da ne pozabimo zlasti letos!

Česa? Da Slovenci preveč pijemo. Poglejte! Na Goriškem se je v okolici Gorice pred vojsko zapilo in zaplesalo vsako nedeljo 300.000 K. Kranjska dežela, dokler je sama pobirala naklado od žganja je dobila od žganja vsako leto 1 milijon (predvojskega denarja) daca. Na vsakega človeka na Kranjskem pa je prišlo 11 litrov žganja, in sicer samo zadacenega, koliko pa še nezadacenega, piva 26 litrov, vina izpitnega samo po gostilnah 30 litrov tako, da smo svoj čas izdali za zadacano pijačo nič manj kot 33 milijonov kron predvoj. denarne vrednosti. L. 1907. je v državnem zboru zaklical vsenemški poslanec Stein našemu Korošcu: »Glejte vaše kmete, kako se radi more.« In dr. Korošec mu ni mogel drugače odgovoriti kot: »Tega so krive neštete šnopsarije, katerih pa nismo napravili mi sami.« Vprašali so v Galicijo, kako se obnašajo slovenski delavci in iz Tatr je prišel odgovor: »Pijejo in bijejo se,« vprašali so na Vestfalsko in odgovor se je glasil: »Ti Slovenci so čudni ljudje; med tednom delajo kot črna živina, ko pride nedelja, popivajo in zapravljajo brez konca in kraja.« Tako torej pred svetovno vojsko. In med vojsko? Ljubljanski zdravnik dr. Zalokar je izdal l. 1916 knjigo, v kateri trdi, da so Slovenci tako močno podvrženi jetiki in takorekoč neozdravljivi kot narod ravno vsled nezmernege pitja. Ljubljanski škof Jeglič je moral izdati dvakrat pastirsko pismo o grehu nezmernege uživanja opojnih pijač. Tudi je znana težka obdolžitev Roberta Müllerja iz l. 1915, da smo Slovenci vsled pijače kot narod degenerirani to se pravi zapisani poginu. In po vojski? Številke iz leta 1920 se glasijo: »Raznih vrst opojnih pijač se je zavžilo med Slovenci v Jugoslaviji v preteklem letu: vina 27.079.000 litrov, piva 17.000.000 litrov, sadjeva 7.366.400 litrov, in sadnega žganja 420.000 litrov, v skupnem znesku K 1.405.100.000. Na eno osebo odpade povprečno 49 litrov opojnih pijač na leto v vrednosti 1312 K. Tu ni všteto žganje, ki ga izdelujejo posamezne

tvrdke iz špirta, istotako ne iz inozemstva uvoženo žganje in vino.« Zato so strokovnjaki, ki imajo vpogled na vsebino zadnjega stavka, dvignili vsoto za alkoholne pijače potrošenega denarja, nizko cenjeno, na dva tisoč milijonov kron. To pri prebivalstvu, ki šteje z dojenčki in novorojenčki vred komaj en milijon duš! Najmanj dva tisoč kron je torej povprečno vsak človek na Slovenskem porabil za alkohol. Koliko velikega bi se bilo dalo napraviti s tem denarjem. Učen mož je naredil tale račun: 1 % ali 20 milijonov naj bi veljal misijonom, 1 % ali 20 milijonov kot dar slovenskega ljudstva vseučilišču v Ljubljani, 1 % ali 20 milijonov za pomoč našim bratom v zasedenem ozemlju, 1 % ali 20 milijonov našim sirotam in invalidom, 1 % ali 20 milijonov bodisi kot nagrada našim umetnikom in znanstvenikom, bodisi kot podpora slovenskim visokošolcem doma in v tujini. To bi bilo v enem letu le 5 % od svote, ki se potroši za alkohol. Kako bi naš narod zaslovel po svetu, če bi le 5 % za označene namene žrtvoval. Kak ponos, kaka samozavest, kakšna moč bi ga morala napolniti. Sedaj pa velja zanj uradna ugotovitev: »Največ oseb, med njimi tudi večje število ženskega spola je bilo obsojenih radi javne pijanosti« in ugotovitev zdravnika dr. Robida: »Toliko kot pri nas se nikjer ne pije... Najmanj $\frac{1}{10}$ gostiln je v Sloveniji preveč...«

In letos! Zatisni oči in ušesa, da ne boš videl in slišal, kaj se godi po dolinah in hribih. Prebogata sadna letina ustvarja morje alkohola, v katerem bo tonilo preprosto ljudstvo in izobraženci, odrasli in otroci, bogati in revni... O ljudstvo vzdrami se in spreglej in strezni se... O vzdramite se zlasti vi izobraženci, da z besedo in zgledom pokažete našemu ljudstvu v tem usodnem letu pot do treznosti. Zakaj o vas posebej je gotovo s težkim srcem zapisal isti dr. Robida: »...In inteligenca, tista usodna inteligenca, ki bi morala biti poklicana voditeljica narodu in mu prednjačiti v vsem dobrem, mu skoro da prednjači v alkoholizmu«. Slomškarji so rekli: Vpeljite natančno in najstrožjo disciplinarno preiskavo zoper nas, če dobite v naši

sredi kak protidržaven element...« Tako bi morali govoriti danes vsi poštni in železniški uradniki, vsi učitelji in profesorji, vsi inženirji in geometri, vsi glavarji in oblastniki: »Preiščite naše vrste, da odstranite alkoholike najprej iz naših vrst. Zakaj mi smo sol naroda in kot taki hočemo biti dobra sol, ne zastrupljena po alkoholu...«

2. Na dnu!

V nedeljo 15. t. m. je župni urad v Št. Vidu nad Ljubljano podal sledečo izjavo in raz prižnico:

Dne 7. oktobra lanskega leta je bil Dravljah pogreb, katerega so se udeležili tudi člani društva Sokol. Člani imenovane društva, ki so šli ob rakvi in so bili v kroju, so pa nastopili tako, da so navzoči duhovniki in verniki opravičeno smatrali, da tak nastop žali in moti verski čut katoliškega kristjana. Imenovani člani društva Sokol so namreč šli pokriti v cerkev in so ostali pokriti med pogrebnim obredom, ko so duhovniki odpevali in molili molitve za dušo pokojnika. O tem nastopu članov društva Sokol je župnik takoj poročal na škofijski ordinarijat in po tukajšnjem dekanijem uradu z vlogo dne 11. okt. l. l. ravno tam vprašal, ali si smejo člani društva Sokol v cerkvi pri bogoslužnih opravilih tako obnašati, in če se smejo, od kedar in od katere cerkvene oblasti imajo to dovoljenje.

Na to vlogo tukajšnjega dekanijskega urada je škof. ordinarijat z dopisom z 28. dec. 1921 št. 4867 odgovoril dobesedno: »Glede pritožbe, da je šišen. Sokol ostal v cerkvi pokrit, se je opozorilo načelstvo Jugosl. sokolskega saveza, ki je odgovorilo z dnem 16. dec. 1921 št. 1666, da je že po predpisih o javnih nastopih Sokola a priori (to se pravi samoobsebi umevno) izključen tak nastop, da pa so se o teh določbah ponovno opozorila sokolska društva.

Tukajšnji župnijski in dekanijjski urad je ta odgovor vzel na znanje, ker se je nadejal, da so člani po deželi glede javnih nastopov z njih glavnim odborom — Jugoslov. sokolskim savezom — istega mišljenja in to tembolj, ker je slednji po svoji lastni zgoraj navedeni izjavi povodom zgoraj omenjenega slučaja o zadevnih določbah ponovno opozoril vsa sokolska društva.

Člani šentviškega Sokola pa se teh do-
ločb kljub »ponovni opozoritvi« niso držali,
marveč pri cerkvenem pogrebu pretekli
ponedeljek nastopali tako, da je župnik
primoran in dolžan zoper tak nastop javno
najodločneje ugovarjati. Pretekli ponedel-
jek dopoldne je bil pogreb ponesrečenega
draveljskega fanta Alojzija Arhar. Cerkev-
nega pogreba so se udeležili tudi člani šent-
viškega Sokola; člani, ki so stali oziroma
bli ob rakvi, so ostali pokriti med obredni-
mi molitvami, ki jih duhovščina opravi pri
blagoslovljenju rakve v hiši; šli so pokriti
v cerkev; pri obrednih molitvah za dušo
pokojnika in pri odpevanju molitve »Libe-
ra« sta se dva odkrila na izrecen poziv cer-
kvenikov, dva sta kljub pozivu ostala po-
krita; vsi zopet so ostali pokriti na pokop-
ališču ob grobu tudi med tem, ko so se
molile poslednje obredne molitve za po-
kojnega. Po pogrebu je župnik zvedel, da
so ti sokoli ob rakvi stali pokriti tudi vso
mašo in celo tudi pri najsvetejšem delu
v. maše, pri povzdigovanju.

Da v prihodnje v tem pogledu ne bo
nobenega nerazporazumljenja in da katoli-
ški verniki naše starodavne šentviške žup-
nije ne bomo v strahu, da se ne bi naši ka-
toliški bogoslužni obredi pri pogrebi na
katerikoli način poniževali, zato blagovo-
lite vsi katoliški šentviški župljani sprejeti
sledede izjavo v vednost in ravnanje: 1.
kadar bo odsej umrl kak član ali članica
društva Sokol, naj njegovi domači nikar
več ne hodijo prositi oziroma naročat slo-
vesnega cerkvenega pogreba in naj ne pro-
sijo katoliške duhovščine, da bi ista mrliča
od doma ali od določenega prostora sprem-
ljala v slovesnem sprevodu. — 2. Pri po-
grebi, kjer bodo člani Sokola nastopali
tako, kakor so to storili pretekli ponedel-
jek, katoliška duhovščina ne more sode-
lovati in cerkvenih obredov vršiti. — 3. Ka-
terikoli društvo misli pri katoliških cer-
kvenih slovesnostih ali opravilih katoli-
ških verskih obredov po svojih članih na-
stopati drugače, nego je bila pri nas, kato-
liških kristjanih dosedaj navada in druga-
če, nego se sklada z verskim čutom katoli-
ških vernikov, naj se izkaže s tozadevnim
dovoljenjem višje cerkvene oblasti; v na-
sprotnem slučaju katoliški duhovnik bogo-
služnih opravil ne bo vršil.

Ta izjava se je prebrala in razglasila
s prižnice pri javni službi božji v Št. Vidu
tretjo nedeljo v oktobru 1922 in ostane za-
pisana v spomin in prihodnjim rodovom v
vednost, kako so se pri opravih katoliških
pogrebih obredov in pri najsvetejši da-
ritvi obnašali člani tistega društva, katere-
ga zastopniki venomer zatrjujejo, da niso
zoper vero in da spoštujejo verske obrede.

Ta razglas smo si izprosil od župnika
in smo ga priobčili dobesedno, ker je naj-
boljši odsev do skrajnosti razvnetega so-
vrštva, ki se goji v sokolstvu do vsega,
kar je verskega. Nikar ne mislimo, da je
to nekaj slučajnega in da je ta dogodek
pripisovati surovosti šentviških sokolov.
To je sad tiste vzgoje, ki jo sokolstvo po
načrtu uvaja med člane sokolskih društev:
vedno zatiranje v predavanjih in spisih,
da smo svobodomiseln, da je Kristusov
naukstrup iz Judeje, da je med nami
Sokoli in katoliško Cerkvijo večno naspro-
tje, da pravi Sokol ne more biti pravi ka-

toličan (glej v tem oziru Sokolski vestnik
in druge sokolske spise) itd., vse to ne
more pri Sokolih ostati brez sadov. In če
Sokolski savez zatrjuje, da je ponovno opo-
zoril sokolska društva na dostojno obnaša-
nje, je to čisto navadna sleparija: zakaj če
venomer vcepjate ljudem mržnjo do vere
in verskih obredov, potem je čisto naravna
posledica, da ti ljudje to mržnjo tudi po-
kažejo in sicer tam, ker se jim ponudi pri-
lika. Zato povdarjamo še enkrat: ta do-
godek ni samo slučajna surovost in neote-
sanost, temveč to je ravno tisto, kar hoče
sokolstvo, zvezano s framazonstvom dose-
či: izriniti v slovenski mladini versko mi-
šljenje in življenje, s čemer je seveda po-
gin slovenskega ljudstva neizogiben. In
opozarjamo: čim več vpliva bo imelo sokol-
stvo na našo mladino, tembolj se bodo po-
navljali taki slučaji v tej ali oni obliki, na-

ša mladina se bo utapljala v podivjanosti
in nenravnosti. In taka mladina naj bo bo-
dočnost slovenskega ljudstva. Značilno je
to, da so se šentviški Sokoli drznili uprizo-
riti to surovo demonstracijo proti katoliški
veri v pričo zloglasnega učitelja in »vzgo-
jitelja« Bitenca, ki je duševni vodja šent-
viških Sokolov, in v pričo sokolske tajnice
učiteljice Bukovic, ki je v zadnjem času
tudi na vlaku v neki družbi kazala sokol-
sko vzgojo s tem, da je najgrše govorila zo-
per duhovnike, kar danes naredi samo še
pijanec ob polnoči.

— : —
Naš naslov se glasi: Telesna in dušev-
na kuga. Obe sta v medsebojni zvezi, obe
se podpirata, obe tvorita največjo nevar-
nost za dušno in telesno zdravje našega na-
roda. Katoliški stariši, branite svoje otro-
ke pred alkoholom in sokolstvom!

Gospodarski obzornik.

Sprememba valute pri zadružništvu.

Preje je naša krona stalno padala. O
tem padanju vrednosti našega denarja se
je veliko pisalo in še več govorilo. Pozna-
valci razmer v Rusiji in Nemški Avstriji
so opozarjali, da bo pot našega denarja
ravno taka kakor ruskega in nemškoav-
strijskega denarja, samo v gotovi razdalji
za njima.

Nočem razpravljati o volivu tega pada-
nja denarne vrednosti na drugih poljih, sa-
mo vpliv na varčevanje naj bo omenjen.
Lahko rečemo, da sloni ves gospodarski
napredek slovenskega naroda v preteklem
času v prvi vrsti na štedenju. Naš mali var-
čevalec je glavni nositelj gospodarskega na-
predka. Splošno znano je dejstvo, da ima-
mo Slovenci izredno malo rodbin, kjer bi
se večje bogastvo držalo skozi več rodov.
Od tod pregovor: Šparovec cerovca najde.
Nasprotno pa imamo celo vrsto ljudi, ki so
kot hlapci, dninarji, brez vsakega podedo-
vanega premoženja ustvarili lepa podjetja
in v zborna gospodarstva. Stalno padanje va-
lute je hotelo male varčevalce popolnoma
iztebiti. Že med vojno je znaten del ta-
kih varčevalcev izgubil vse svoje premože-
nje z vojnimi posojili. Po vojni pa si je
vsakdo mislil, zakaj naj varčujem, če vi-
dim, da ne morem sproti niti toliko privar-
čevati, za kolikor mi prihranki propadajo
vsled padanja valute.

In tako se je zgodilo, da so začeli go-
spodarji investirati vsakoletne prihranke v
orodje, različne obrtne izdelke, stroje itd.
Vse obrti so pri tem začele dobro uspeva-
ti in so postale deloma celo prezaposlene.
Kmečka in delavska dekleta, v kolikor so
sploh mogla devati kake prihranke na
stran, so začela vse prihranke spravljati v
rute, obleke in lišp. Med moško mladino pa
se je začelo širiti silno pijančevanje. Vrh
tega je začela razjedati trezno slovensko
gospodarstvo špekulacija.

Vprašanje malih varčevalcev je posta-
lo tudi življenjsko vprašanje slovenskega

zadružništva. Slovensko zadružništvo nam-
reč ne sloni samo na članih in organizator-
jih ampak v prvi vrsti tudi na malih var-
čevalcih ter njegovih prihrankih. V tem
oziru moramo žalibog reči, da se je do
zdaj sicer veliko pisalo o tem, da je var-
čevanje zašlo na križev pot, da se je pa vse
premalo razpravljalo o tem, kako omogoči-
ti k varčevanju gospodarski smisel, brez
katerega je varčevanje v resnici nemogoče.

Sredi razmotrivanja tega vprašanja se
je izvršil preokret. Naša krona je začela
zopet rasti na vrednosti. Cene blaga so za-
čele nekoliko padati in danes se veliko pi-
še o tem, ali bo pri tem ostalo, ali bo šla
vrednost naše krone še naprej navzgor, ali
bo zopet prišel polom. Dve struji imamo,
ena zaupa popolnoma pomočniku finančne-
ga ministra g. Plavšiču, da se mu bo s po-
močjo ameriškega posojila in s pametnimi
uredbami v izvozu in uvozu posrečilo traj-
no pomagati na noge naši valuti, druga pa
zatrjuje, da bo to trajalo samo nekaj me-
secev, dokler bo imel g. Plavšič na razpo-
lago dolarjev, ki jih bo v večji množini me-
tal na denarni trg in dokler bo to prišlo
poslovnim prijateljem sedanje vlade, po-
tem pa se bo g. Plavšič vljudno poslovil in
umetno narejeno dviganje valute bo zopet
prenehalo.

Naj bo že tako ali tako, gotovo je ta
preokret zopet zdramil naše ljudi in jih
opozoril na to, da tudi sprotna poraba vseh
prihrankov lahko postane usodna. Tudi ob-
stoječe pomanjkanje gotovine je resen opo-
min vsem tistim, ki mislijo, da varčevanje
ni več upravičeno. Vsem dobro mislečim pa
mora biti na tem, da moramo ohraniti živ-
ljenjsko možnost našemu malemu varčeval-
cu, ker brez njega propade zadružništvo in
mora propasti sploh narodno gospodarstvo
slovenskega ljudstva.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Zamenjava drobnega denarja. Potrgane,
odnosno pokvarjene bankovce po en in pol dinarja
se more zamenjati pri državni blagajni in pri vseh

javnih uradih. Večje količine takih pokvarjenih bankovcev je treba zvezati v zamotke po 100 komadov in jih zapečatiti s pečatom firme.

g Českoslovaško posojilo Jugoslaviji. Listi poročajo, da dobi Jugoslavija na Českoslovaškem posojilo v znesku 200 milijonov čsl. kron v svrhu izenačenja vrednosti našega denarja s českoslovaškim. O tem posojilu se bo razpravljalo na bodočem sestanku ministra Kumanudija in Plavšiča s českoslovaškim finančnim ministrom dr. Rašinom.

Vrednost tujega denarja.

Denar	7. okt.	13. okt.	16. okt.
	K v	K v	K v
ameriški dolarji (eden)	244 —	246 —	244 —
avstrijske krone (sto)	— —	— 34	— —
českoslov. krone (ena)	8 40	8 42	8 36
angleški funti (eden)	1102 —	1086 —	— —
francoski franki (eden)	18 64	19 04	16 86
italijanske lire (ena)	10 60	10 60	10 64
bolgarski lev (eden)	— —	1 60	— —
carski rublji (sto)	— —	— —	— —
nemške marke (sto)	— —	10 60	— —
rumunski lei (eden)	— —	— —	— —
švicarski franki (eden)	— —	— —	— —
poljske marke (sto)	— —	— —	— —
mažarske krone (sto)	— —	— —	— —

CENE.

g Ljubljanski trg. — Nadaljnje padanje cen. Ljubljanski tržni urad poroča: Padanje cen se nadalje razvija. Izredno slab tovarni promet bistveno ovira vpliv konkurence cenejšega blaga. Slanina debelih prašičev je padla na 116 K, salo 120 K, na debelo s kožo 100 K. Nakup je neznan, ker je pričakovati nadaljnega padanja cen slanice kot masti. Domača mast 180 K, ameriška 116 K. Svinjsko meso I. vrste 90 K; na debelo se prodaja meso celih prašičev po 70 do 76 K. Cena govejemu mesu je padla za 1 Din pri kg. V mesnicah najvišja cena 80 K, na trgu 56 K, meso tretje vrste 84 do 40 K, druge vrste 42 do 50 K. — Glede specerijskega blaga je pričakovati v kratkem znižanje cen. — Cene domači moki so pričele padati; št. 0 24 K, ameriška moka št. 0 22 K. Ko dospe v Ljubljano še večja množina ameriške moke, se bodo morale cene domače moke senačiti s ceno ameriške. Črna ameriška krušna moka 19 do 20 K. Cena kruha je bila pretečeni teden 28 K za kg belega kruha. Pekli se opozarjajo, da je ta cena previsoka in da se bo brez obzira sodno postopalo proti onim, ki bodo vzdrževali nadalje to ceno. Izgovor na drago kupljene zaloge je brezpredmeten, ker so bili peki pravčasno obveščeni o cenah moke. Glede zelenjave je trg dobro založen. Zeljnato glave so padle v ceni: na debelo 3 do 3,50 K kg. Gob je še vedno dovolj na trgu po 8 do 12 K kg. Krompir se drži na ceni 6 do 7 K kg.

g Mariborski trg. Na zadnji sejm so prignali: 57 volov, 117 krav in 1 tele. Skupaj 157 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 82 do 85 K, poldebili voli 28 do 31 K, plemeniti voli 28 do 30 K, glavne krave debele 28 do 30 K, plemenite krave 20 do 24 K, krave za klobasarije 16 do 18 K, mlazne krave 20 do 25 K, breje krave 20 do 25 K, mlada živina 24 do 32 K. Sejm je bil radi deževja zelo slabo obiskan. — Cene mesu: Volovsko meso I. vrste 64 K, II. vrste 60 K, meso od bikov, krav in telic 48 do 56 K, telečje meso I. vrste 64 K, svinjsko meso sveže 90 K.

g Hitro padanje cen v Splitu. V Splitu je črni kruh po 22 kron, beli po 26 kron kilogram, moka po 21 kron 50 vin. in 25 kron, sladkor v kockah po 71 kron, v prahu 62 kron 50 vin., milo po 23—60 kron kilogram, olje po 80 kron. V kavarnah je kava 2 kroni cenejša, vino je po 12 do 13 kron liter v sodih. Nekoliko manj se pozna pomanjkanje pri manufakturi in čevljih.

g Pred znatnim znižanjem cen masti. Kakor poročajo, prispe v kratkem iz Hamburga mast, ki bo prišla postavljena v Ljubljano na 86 kron za kilogram. Nadalje se obeta tudi precejšnje znižanje cen moki in sladkorja, ker so ponudbe vojvodinske pšenice vedno nižje in ker je vsled zboljšanja vrednosti našega denarja omogočen cenen uvoz ameriškega sladkorja.

g Seno postaja cenejšo. Cena sladkemu senu je zadnji teden padla na mariborskem trgu od

900 K na 800 in 750 K 100 kg. Če bo jesen lepa, bo paša vplivala še na nadaljni padeč cene senu.

g Belgrajske cene kruha. Od 12. okt. naprej do 18. okt. je v Belgradu nastavljena cena belemu kruhu kilogram po 6 Din, črnemu pa 5 Din.

g Cene sadja. V mariborsko okolico je došlo več Čehov nakupovat naše sadje. V Jarenini plačujejo za namizna jabolka 5 K za 1 kg. Tudi za alive je bila cena zadnji teden 5 K. Jabolka za mošt se plačujejo po 3 K.

g Hmeljski trg. Iz Zalca (Savinjska dolina) poročajo: Hmeljska kupčija v Savinjski dolini popolnoma počiva. Vsled zboljšanja vrednosti našega denarja in radi pričakovanja še nadaljnega dviga dinarja so kupci vzdržujejo nakupovanja. V Českoslovaški so se pretečeni teden cene kolikortoliko držale, vendar je vsled ponovnega zboljšanja českoslovaškega denarja pričakovati zopetnega znižanja cen, kar bo pač uplivalo tudi na naše cene. Radi tega in pa radi zboljšanja dinarja je položaj tak, da je težko misliti na zboljšanje cen, prej celo na nazadovanje. — Zatec. Poročilo iz Českoslovaške se glasi: Vsled porasta českoslovaške krone in padca nemške marke je mnogo nemških kupcev zapustilo Zatec. Dospelo pa je v Zatec več švedskih in tuzemskih nakupovalcev. Pretečeni teden se je kupilo precej hmelja po ceni 400—600 českoslov. K za 50 kg. Prvovrstno blago je doseglo tudi do 675 českoslov. K za 50 kg. V našem denarju bi prišlo 68 do 100 do 115 naših kron za kilogram po kakovosti. — Nürnberg (Nemčija). Cene 500 do 1000 M višje.

g Cene prešlejšemu mesu in masti v Bečkerek (Vojvodina). V Bečkerek so si stavili mesarji bratje Bakalič za nalogo, da pobijajo draginjo s tem, da so klali prešle veliko cenejšo kot drugi mesarji in sicer so prodajali prešleje meso po 60 K, a mast po 115 K. — Dosegli so splošen padeč cen.

PROMET.

g Za progo Ljutomer—Ormož je za enkrat določeno 10 milijonov kron.

g Znižanje tarife za prevoz živalske krme. Poljedelsko ministrstvo sporoča, da je prometni minister dovolil olajšave za prevoz tritisoč vagonov živalske krme za pasivne kraje in to takole: 1. za seno in slamo se bodo računale vozarine po tarifnem razredu »C« za 5.000 kg; po specijalni tarifi br. »3« za 10.000 kg; 2. za zrnatno hrano in mlinske proizvode (moka, otrobi itd.) se bo računala tarifa, ki je bila v veljavi 30. junija t. l. (popust 33%). Znižane tarife veljajo pod sledečimi pogoji: 1. Tovorni list mora biti naslovljen na naslov Kmetijske družbe, kmetijskih podjetij, zveze kmetijskih zadrug ali občine. 2. Tovornemu listu se mora priložiti uverenje izdano od strani poljedelskega ministrstva (odeljenje za stočarstvo), v katerem bo označeno, da je pošiljatev namenjena za preskrbo revnih krajev. Uverenje mora biti žigosano in numerirano od strani prometnega ministrstva. Potrjen prepis tega uverenja, istotako žigosan in numeriran od prometnega ministrstva, mora prejemnik pred prejemom robe predati železniški postaji. Ako to uverenje ni priloženo tovarnemu listu, ali ako se pri izdajanju pošiljke ne predloži potrjen prepis, računala se bo polna vozarina. Krma se more nakupovati in izvažati iz Vojvodine, Srema, Vzhodne Slavonije in Podunavja. Za Slovenijo je odobreno, da se lahko uvozi 1000 vagonov živinske krme. Kmetijska družba, kmetijske podružnice, zveze kmetijskih zadrug in občine, ki reflektirajo na te znižane tarife, naj takoj prijavijo število vagonov krme, ki jih nameravajo iz zgoraj naštetih krajev uvoziti, na naslov: Pokrajinska uprava, oddelek za kmetijstvo v Ljubljani (Marjanišče), da

se zamore pravočasno naročiti zadostno število uverenj. Prijave naj vsebujejo: natančen naslov društva ali občine, vrsto krme (seno ali slama) in število vagonov. O izdanih uverenjih se bo vodil strog pregled. Pokrajinska uprava, oddelek za kmetijstvo v Ljubljani.

RAZNO.

g Predavanje za vinogradnike. V nedeljo, dne 22. t. m. ob 9. uri zjutraj se vrši na kmetijski šoli na Grmu predavanje za vinogradnike: Kako je ravnati z letošnjim moštom in vinom. Predava ravnatelj g. B. Skalický. Ker se je bati, da bo letošnje vino vsled slabega vremena v trgovini nestanovitno, je predavanje za vinogradnike velikega pomena in je želeli, da se ga v obilnem številu udeležijo.

g Priglasitev življenjskih potrebščin. S členom 2. pravilnika za izvrševanje zakona o pobijanju draginje življenjskih potrebščin in brezvestne spekulacije se nalaga proizvajalcem, trgovcem, skladiščem in prometnim podjetjem, ki imajo v zalogi življenjske potrebščine v svojih ali tujih prostorih ali jih hranijo za druge, da morajo najkasneje do vsakega desetega dne v mesecu prijaviti državnim poljedelskim (političnim) oblastem prve stopnje, v krajih pa, kjer takih ni, občinskim oblastem prve stopnje, v krajih pa, kjer takih ni, občinskim oblastem natančne količine življenjskih potrebščin. Za sedaj odreja ministrstvo za socialno politiko, da je prijavljati količine: pšenice, rži, koruze, ječmena, ovsa, pšenične moke — posebej krušne in za kuhanje — koruzne moke, otrobov in kokolja. Interesenti se opozarjajo na priglasitev v predpisanem času, da se izognejo stroškov strokovnjakov, ki pregledujejo poslovne knjige, račune in ostale papirje vsem, ki ne bi v predpisanem roku predložili prijav pristojnemu oblastu.

g Uspehi naše žetve. Po podatkih komisij, ki jih je poljedelsko ministrstvo poslalo po državi v svrhu čim točneje ugotovitve uspehov letošnje žetve je izdalo poljedelsko ministrstvo sledečo cenitev naše žetve: pšenica 118 tisoč vagonov, ječmen 26 tisoč 14, oves 81 tisoč 894, rž 11 tisoč 278 in koruze 247 tisoč 763 vagonov. V teh številkih podatki pasivnih pokrajin niso zapodeni. Potreba v celni državi znaša: pšenice 103 tisoč 894 vagonov, ječmena 17 tisoč 455, ovsa 23 tisoč 985, rž 2418, koruze 181 tisoč 137 vagonov. Preostanek letošnje žetve za izvoz bi torej znašal: pšenice 14 tisoč 823 vagonov, ječmena 8559, ovsa 7609, rž 8869 in koruze 63 tisoč 626 vagonov. K temu pride še preostanek lanske žetve, in sicer najmanj 12 tisoč 800 vagonov pšenice ter 38 tisoč 185 vagonov koruze. Naša država bo imela vsaj 150 tisoč vagonov žita za izvoz.

g Uspehi žetve v Hrvatski in Slavoniji. Statistični urad v Zagrebu je izdelal prve podatke o uspehih letošnje žetve v Hrvatski in Slavoniji. Po teh podatkih se je pridelalo leta 1922 (v oklepajih primera s povprečnim pridelkom 1906 do 1910) vagonov: županijska liško-krbavska 1465 (2144), modruško-reška 911 (1319), zagrebška 3045 (4805), varaždinska 1612 (1941), bjelovarska 5289 (6436), požeška 4778 (5945), virovitiška 11.511 (11.472), sremska 12.580 (18.000). Skupaj torej 41.711 (51 tisoč 870) vagonov. Primanjuljaj znaša okoli 20 odstotkov.

g Trgatev v Beli Krajini je končana. Vkljub obilnemu dežju je grozdje vendar ostalo zdravo in bo letošnji vinski pridelek tako glede količine kakor tudi glede kakovosti prav zadovoljiv. Ker je v Beli Krajini še precej starega vina, primanjkuje vinogradnikom posode. Mošt se prodaja po 15 do 18 kron. — V vinorodnih krajih bivše Stajerske se je te dni pričela vinska trgatev. Pridelek bo sicer obilen, kakovost vina pa bo vsled trajnega deževja zastajala za lanske kapljice. Mošt se plačuje po 18 kron in višje. — Trgatev v vinskih goratih v Prekmurju je slajno uspeša, vina se je toliko pridelalo, da ga ponujajo že po 12 K liter, ker vinogradnikom silno primanjkuje prostora.

g O uspehu letošnje vinske trgateve se končna sodba še ne more izreči, ker po nekaterih krajih države trgatev še traja, po drugih je pa že končana. Splošno se lahko reče, da bo množina vina letos večja kot lani, toda slabša kakovost vsled pre-

obilnega jesenskega delja, ki je povzročil gnitje jagod. Mošt vsebuje malo sladkorja. Iz Zagreba poročajo, da znaša množina sladkorja v moštu na Hrvaškem 10 do 12 stopinj, kar odgovarja 6-5 do 7-5 odstotkov alkohola v vinu. Povpraševanje po moštu in vinu je neznatno. Zadnje mesece vinska trgovina potiva. Stara vina, zlasti lanska, kupujejo le gostilničarji, kolikor potrebujejo za tekoče potrebe. Vseled pomanjkanja povpraševanja so cene zelo različne. Za letošnji mošt so najnižje cene v Vrhu in Beli Cerki, je bila letos izredno obilna trgatav ter ponujajo mošt po 4 do 6 kron liter. Pri nas v Sloveniji se plača mošt zelo različno: v mariborski okolici 14 do 18 kron, pa tudi po 10 kron za liter po kakovosti, a v brežiškem okraju pa okoli 18 kron za liter. V Hrvaški ponujajo producenti mošt po 16 do 20 kron in v Dalmaciji 14 do 18 kron za liter. V Dalmaciji bo letošnja vinska letina slabša od lanske. Računa se, da se bo v Dalmaciji pridelalo letos za eno tretjino manj vina, nego lani, temur je kriva huda suša. Kakovost mošta pa je dobra in izkazuje ponekod 17 do 23 odstotkov sladkorja po klosterneburški vagi.

g Sromlje pri Brezicah. Trgatav, ki se je vršila med 1. 15. oktobrom, je končana. Kjer ni bilo toče, so vinorejci z množino vinskega pridelka zado-

voljni. Kakovost mošta ne bo mnogo zastajala za lanskim moštom. Povprečno je kazal mošt 16 stopinj sladkorja. Zgodnji burgundec se je prodajal po 26 kron liter. Ker so se pridelovalni stroški pomnožili za 100 odstotkov, bi moralo letošnje vino biti povprečno po 50 kron liter. Vinski kupci, pridite pokusit, in se bomo za cene pobotali.

g Francoski krompir v Sloveniji. Ljubljanski dnevnik objavlja sledeče poročilo: Zadnji čas kroži po slovenskih listih oglas trdke I. Lavrič in drug., 1. Rue de la pierre large, Strasbourg, v katerem ponuja francoski krompir po 21 frankov za 100 kg franko Jesenice. To odgovarja po sedanjih vrednostih franka 4 krome 20 vin. za kilogram. Kakor vemo, je trdka I. Lavrič in drug., Strasbourg, letošnje pomlad izvozila iz Slovenije na Francosko okoli 100 vagonov krompirja. Krompir, ki ga ponuja, je potemtakem najbrž slovenskega izvora.

g Sadna razstava v Celju 21.-24. oktobra t. l. Še enkrat opozarjamo vse sadjarske kroge na to prireditve, ki obeta lep uspeh za razvoj sadjarstva samega in tudi za trgovino s sadjem. Za priglasevanje je še čas do 15. t. m. Priglaseno blago mora biti v Celju najkasneje do 18. t. m. zvečer.

V nedeljo, 22. oktobra ob pol 11. uri se bo vršil v Jugosl. tiskarni, III. nadstropje

občni zbor Županske zveze za Slovenijo.

Še enkrat opozarjamo župane, svetovalce in občinske odbornike, da se občnega zbora v največjem številu udeležijo.

Odbor.

Tedenske novice.

Politične.

p Velik shod SLS se je preteklo nedeljo vršil v Smartnem pri Litiji. Govoril je dr. Korošec, ki je jasno očrtal naše smernice v zunanji politiki in krivice, ki se delajo Slovincem in katoličanom v notranji politiki. Govoril je tudi urednik Kremžar o ukinitvi zasilnih šol. Shod je soglasno sprejel zaupnico Jugoslovanskega kluba.

p Vlada na krizi še ni končana. Radikali so sklenili, da ne gredo več skupaj z demokrati in zato je gotovo, da bo ta vlada podala ostavko. Čaka le še, da se izvršijo slavnosti v Kumanovem in v Pragi, kjer bodo navzoči tudi zastopniki naše države. Za novo vlado se delajo najrazličnejši načrti. Radikali bi radi sestavili sledečo vlado: radikali, Jugoslovanski klub, muslimani in samostojneži, ki so izjavili, da gredo v vsako vlado, kar je samoobsebi umevno. V ljudstvu nimajo nobene zaslombe več in zato jih edinole vlada še nekoliko časa drži nad vodo, da se ne utope. Programa pa itak nobenega nimajo.

p Demokrati med seboj so se zopet za nekaj časa navidez spravili s tem, da so na seji sprejeli resolucijo, ki daje obema prav: Pribečeviću in Davidoviću. Notranji boj pa se z vso srditostjo nadaljuje. Drži jih skupaj edino le še strah pred radikali.

p Previdni Nemci. Avstrijci so vodili tako politiko, da je valuta vedno bolj padala, država je obsbožala, posamezni pa so bogateli. S tem se je Avstrija popolnoma izognila plačevanju vojne odškodnine. Isto pot sedaj nastopa Nemčija. Ker vse njene prošnje za olajšavo vojno odškodninskih obveznosti nič ne izdajo, je začela ubijati marko, ki danes kar drvi za avstrijsko krono. Francozi so že v skrbeh.

p Pustolovec d'Annunzio mobilizira fašiste na Reki. Kaj namerava, se še ne ve. Sumi se, da hoče zasesti tretjo cono v Dalmaciji, ki so jo morali Italijani prepustiti Jugoslaviji.

Domače novice.

OBCNI ZBOR

Jugoslovanske kmetijske zveze

se bo vršil v četrtek, dne 9. novembra ob desetih dopoldne v Ljubljani v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in tajništva;
2. Organizacijsko poročilo;
3. Poročilo o političnem položaju;
4. Volitev načelstva in celotnega odbora;
5. Sprememba pravil;
6. Sklepanje o zavarovalnicah za živino;
7. Poročilo o stanju našega združništva in o naših gospodarskih nalogah;
8. Poročilo o davčni in gospodarski politiki vlade in stališče JKZ;
9. Slučajnosti.

Vse KZ pozivamo, da takoj določijo svoje zastopnike, ki se bodo občnega zbora udeležili. Event. predloge naj pošljejo vsaj en teden dni pred obnim zborom tajništvu JKZ.

Za načelstvo JKZ:

Janez Brodar,
t. č. načelnik.

d »Kmetijski list«. Po dolgem času smo zopet vzeli v roko »Kmetijski list«. Zgražali smo se. Če bi imeli nekdanji hudodelci v Gradiški svoje glasilo, bi ga ne mogli boljše urejevati. V tem času, ko centralizem, za katerega so glasovali samostojneži, pustoši in razdevlja Slovenijo hujše, nego smo pričakovali in prerokovali, ko našega kmeta dobesedno do na-

gega slačl, ko mu celo odvzema možnost najbolj osnovne izobrazbe, ko mu krađe slednji krajar iz žepa, ko odreka najbolj primitivne pravice o samoodločbi, danes, ko nekdanji najnavdušenejši centralisti proklinjajo centralizem (razen Pucelj in njegovi prijatelji, katerim navdušenje za centralizem nese) in glasno pripovedujejo, da je edino dr. Korošec imel prav, ko je vedno in povsod neizprosno zahteval avtonomijo, v tem žalosti in revščine polnem času pride »Kmetijski list« in ne najde druge tvarine kot oštarijsko zmerjanje dr. Korošca in SLS. Ali so samostojneži res izgubili vsak čut za ljudske potrebe, ali jih je res strah pred neizbežno sodbo ljudstva tako zbežal, da mislijo, da bodo z zmerjanjem, obrekovanjem in lažmi zakrili najsramočnejše izdajstvo, ki so ga zakrivali ti drugi janičarji nad slovenskim ljudstvom? Ali res mislijo, da bodo z zmerjanjem in pljuvanjem na SLS in njenega voditelja zopet privabili ljudi, ki so jim ušli, v svojo stranko? Ali se ne bo s takim pisanjem, ki more prihajati samo iz beznice, stud, ki ga imajo vsi pošteni ljudje brez razlike mišljenja nad samostojno stranko, samo povečal do ogačnosti? Nam je prav, če je vam. S tem smo zopet za nekaj časa opravili z glasilom beznic.

d Pomoč vsled povodnji oškodovanim. Pred dnevi je polanec Brodar stavil na ministrstva za poljedelstvo, socialno politiko, šume in rude in za javna dela sledeče vprašanje: Dne 6. in 7. t. m. je bil v Sloveniji na Gorenjskem strašen nalič, posebno še v Selški, Poljanski in Blejski dolini, tako, da je vsled velike padavine dežja v par urah voda pričela donášati z brd hode in cela drevesa s koreninami vred. To je dalo povod, da se je voda na večjih mestih zajezila ter udrila po rodovitnem polju, s katerega je odnašala zemljo in sodeže, razruvala ceste, podkopala več hiš, tri odnesla, tudi več hlevov, drvarnic, svinjakov itd., pobrala skoro vse mostove in jezove; v spodnjih kletih je vse uničeno, tudi iz hiš je odnašala razno blago. Voda si je na več mestih napravila popolnoma novo strugo po polju in večino tega polja zasula s prstjo, kamenjem in lesom. Veliko polja je popolnoma uničenega, ker je vso rodno zemljo odnesla, na drugih mestih pa nanese kamenja do 2 metra na debelo. Tudi neki hrib se je udril in zdréal v dolino. Vsak promet je popolnoma onemogočen za delj časa, posebno v Selški dolini. Škoda je ogromna. V splošnem se ceni da 100 milijonov kron. Nujna pomoč je potrebna: vojaška, prevozna sredstva, les in denar. Revščina je velika. Zato vprašam g. ministre: 1. Jeli jim je zgoraj omenjena zadeva znana? 2. Ali so g. ministri pripravljeni podvzeti vse potrebne korake in to čim preje, da se ponesrečenim pomaga in beda olajša? Prosim za pismen odgovor.

d Velike občine. V Belgradu se izdeluje nov občinski red. Uvedejo se velike občine s tajnikom, ki ga bo plačevala občina, nastavljal ga bo Belgrad. Na ta način bodo tudi naše občine, ki so bile dosedaj kolikor toliko samostojne, prišle pod oblast Belgrada, ki bo nastavljal se-seva v prvi vrsti take tajnike, ki bodo agitirali za brezversko sokolstvo. Tudi za

lo so soodgovorni samostojneži, ki so nas za lastna korita prodali belgrajskemu centralizmu.

d Naše zaupnike in somišljenike novomeške okolice opozarjamo na sestanek političnega odbora, ki bo v nedeljo dne 29. t. m. ob 9. uri dopoldne v Rokodelskem domu v Novem mestu. Ker se bo razpravljalo o važnih političnih in gospodarskih stvareh in bo poročal tudi zastopnik iz Ljubljane, prosimo obilne udeležbe. Politični odbor SLS za novomeško okolico v Novem mestu.

d »Orlič«, naš najbolj priljubljeni in najljubezniveje urejani mesečnik za šolsko mladino je začel z novim letnikom. 1. številka prinaša toliko lepih sestavkov, da jo bodo celo odrasli radi čitali in se z malimi povesečili. Starši, naročite svojim otrokom »Orliča«. Vzgoja otrok je danes, ko se svobodomiselnost na vse kriplje prizadeva mladino ujeti v brezverske sokolske mreže, dvakrat težka stvar in zato naj se starši ne strašijo nobenih sredstev, da svoje otroke obdrže poštene in dušno zdrave. Prav uspešno sredstvo je gotovo dobro berilo in najprikladnejše je brez dvoma »Orlič«, ki izhaja vsak mesec, stane 5 Din in se naroča na naslov: Upravištvo »Orliča«, Ljubljana, Ljudski dom.

d Centralizem. V ljubljanski tobačni tovarni se je nakopičila tako velika zaloga cigar, da bodo v kratkem vrgli 100 mladih delavk na cesto, druge pa menda še sledijo. Medtem pa so na deželi celi okraji, v katerih ni dobiti ne ene cigare, ker monopolna uprava neče trafikantom dajati na kredit. Tako ukazuje Belgrad.

d Centralizem ima zaznamovati zopet nov odličen uspeh. Te dni je prišel odlok, da se ukinejo vse zasilne šole v hribih, otroci pa naj hodijo v redne šole po dolinah. Torej recimo s vs. Katarine v Medvode ali na Dobrovo, s sv. Jošta v Šmartin, od sv. Treh kraljev v Podlipo ali Rovte itd. Po več ur daleč in to po slabih gorskih potih pozimi. Ali v Belgradu čisto na glavi stoji? Če mislijo, da bodo naši stariši otroke tako daleč v šolo pošiljali, da bodo več na potu ko v šoli, in da bomo vedno prehlajeni in v nevarnosti, da na potu omagajo in zmrzejo, potem se gospodje temeljito motijo. Da so ukinili zasilne šole, navajajo za vzrok, da ni denarja. Za te zasilne šole je treba kvečjem par stotisoč dinarjev. Ko bi podporo, ki so jo dobili Sokoli, porabili za zasilne šole, bi lahko imeli za pet let dosti. Seveda — Sokol je brezverec, zasilne šole pa imajo po večini duhovniki. Morda v tem grmu tiči zajec. Raje otroka hudiču kot duhovniku, raje Sokolu milijone za pohujšavanje otrok, kot duhovniku par kročic za pouk.

d Božji rop. V Vojvodini vzdržujejo cerkve svoje verske šole. V ta namen so si tekom časa ustanovile cerkvene fondе, iz katerih vzdržujejo te šole. Sedaj je minister Pribičević ukazal, da se mora vse to premoženje izročiti državnim šolskim odborom. Ta božji rop velikega Sokola Pribičevića je izzval spolšno ogorčenost in dr. Korošec je zahteval pri ministrskem predsedniku, naj se ta ukrep Pribičevićevega takoj ukine in že enkrat preneha preganjanje katoličanov v naši državi.

d Prenos svetogorske Matere Božje na sv. Goro, kjer je postavljena zasilna cerkev, se je izvršil 2. oktobra z največjo slovesnostjo. Navzočih je bilo nad 100.000 ljudi, sprevoz je trajal 7 ur.

d Električno s Fale napeljujejo v Trbovlje. S tem bo velik del Štajerske dobil električno razsvetljavo.

d Vojaštvu se zmanjša hrana. Od 1. t. m. seje vojaštvu določena količina hrane zmanjšala, in sicer dobe vojaki in podčastniki po 1000 gr kruha in 250 gr mesa; masti, sala ali olja je določenega na moža 15 gramov, špeha, margarina ali masla 18 gr, olja 30 gr. — Kam pa gredo potem milijarde za vojaštvo?

d Na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani se odpre v letošnjem zimskem semestru IX. zadrugi tečaj, ki se prične dne 3. novembra t. l. in traja do 27. marca 1923. Namen tečaja je predvsem, dati kmečkim posestnikom in njih sinovom, pa tudi drugim udeležnikom pregledno izobrazbo iz zadrugištva, da bodo mogli ustanavljati in voditi kreditne in pridobitne zadruge. Udeležniki so redni, t. j. taki, ki obiskujejo se predmete in prejmejo koncem tečaja izpričevalo, in izredni, ki prihajajo le k pouku posameznih predmetov in dobe koncem tečaja udeležno potrdilo. Pogoji za spreje mje dopolnjeno 16. leto in dovršena ljudska šola. Pri sprejemu plača udeležnik Din 10, ne plačuje pa nobene šolnine. Pouk se vrši vsak delavnik od 2. do 7. ure popoldne. Vpisovanje se vrši 3. novembra ob 9. uri dopoldne.

d Vrtnarska razstava se bo vršila v Ljubljani od 21. do 25. t. m. v jahalnici na Bleiweisovi cesti nasproti deželne palače.

d Srčne pozdrave pošiljamo iz daljne Slavonije od 43. pp. vsem čitateljem in čitateljicam Domoljuba. Tukaj doli se imamo blabo. Smo sami doli je letnika 1898, večinoma že oženjeni. Prosimo uredništvo, da naj to sporoči našim poslanca, ker mi smo že dosti služili v Avstriji in tudi že v Jugoslaviji na Koroškem. Žrtve za domovino smo že dovolj doprinesli, a glede izvežbanosti samo to: če smo bili sposobni za boje, upamo da nam več ni treba. Za parade pa sedaj ne rabimo vojaštva, ker parado v teh časih, ko tako primanjkuje delavcev povsod, lahko imenujemo — luksuz. Drugič pa to tudi mnogo stane državo, a koristi nima od nas nikake. Da bi nas pustili doma bi imela več koristi od nas. Nadalje pa vprašamo, kdo bo med tem časom redil naše žene in naše otroke, ker mi dobivamo premalo prispevke, da bi jim mogli kaj prispevati k njihovem življenjskemu obstoju. Prosimo gospode poslance, da tudi to vprašanje uredijo. — Tukaj doli vpeljujejo samo sokolske igre, a v naših srečih pa le živi orlovska ideja in bo živela tudi v bodoče!

d Umrla je dne 4. t. m. ob 8. uri zvečer nanagloma od kapi zadeta mati Marjana Seljak, posestnica v Sori pri Zireh. Bila je mati 12 otrok, med temi č. g. p. Konstantina Seljaka. Blagi mameci večni pokoj — rodbini Seljakovi pa naše iskreno sožalje.

d Na Gori pri Sodražici je umrl 6. okt. Karol Knavs, bivši župan, vzoren in zgleđen kot kristjan, kot mož in kot naš somišljenik. Vedno in povsod je neustraheno nastopal za pravico in poštenost. Bil je naravnost vzor krščanskega, treznega in varčnega življenja, imel pa je tudi pogum svoje globoko versko prepričanje javno pred nasprotniki zagovarjati, kadar je bilo treba. S svojo veliko življenjsko izkušnjo je rad pomagal, kjer je mogel; zlasti ga bomo Gorniki pogrešali kot izve-

denea pri živini. Velika množica prijateljev od blizu in daleč ga je spremila do groba, kjer se je v ganljivem govoru poslovil od njega domači župnik g. Karol Žužek. — N. v m. p.!

d Razen v selški dolini so zadnji nalivi napravili veliko škodo tudi v Besnici pod sv. Joštom pri Kranju. Potok Besnica je tako narastel, da je udril v hiše in hleve, kjer so ljudje do pasu bredli vodo, da so rešili živino. Škoda je ogromna.

d Zverinski roparski napad se je izvršil v Preski, obč. Šmartno pri Litiji. V četrtek 12. oktobra je našla neka branjevka posestnico Antonijo Lokar in njenega 10-letnega sina vsa v krvi nezavestna na njihovih ležiščih. — V noči od 11. do 12. oktobra sta morala biti napadena. Napadalec je poropal vse, kar se je dalo odnesti, še odejo s postelje nesrečne žrtve. Žena je brez zavesti, ima trikrat prebito črepinjo, poleg tega še hude rane od noža; otrok je tudi hudo ranjen na glavi, a se je zavedel; ne ve pa prav nič povedati, kaj je bilo. Gotovo sta bila napadena v spanju. Hiša je zadnja v občini na poti proti sv. Križu, nekoliko na samem. Napadena je bila revna in poštena ženska. Ker se že dalj časa v tem okolišu pojavljajo tatvine in vlomi, bo treba storiti enkrat resne korake, da se zagotovi varnost in življenje mirnim prebivalcem, ki so vsled tega napada opravičeno prestrašeni.

d Začetek in konec. Takò se imenuje zopet nova zbirka našega najboljšega in najglobljega cerkvenega govornika dr. Mih. Opeke. Obsega petnajst govorov, v katerih nam govornik pretresljivo naslika naš najvišji vzor — Kristusa kot Sina božjega, moža bolečin in Zveličarja. Kar daje Opekovi govorom prav posebno vrednost, da vedno posega v prav vse globine in kote sedanjega človeškega mišljenja in življenja, četudi obravnava samo nasebi še tako teoretične in navidez od človeškega razuma oddaljene verske resnice. Opeka obdela vsak verski nauk tako, da vsak poslušalec zagleda v njem natančno fotografijo svoje lastne notranjosti in vseh človeških zablod. Ravno zato so njegove pridige, ki so sicer preproste in brez težkih učenost, tako pretresljive. Vedno zadanejo v živo, vedno ležijo tam, kjer je bolezen, vedno izpirajo rane tam, kjer v resnico so in vedno zdravijo tako, kakor je uspešno. Knjigo v teh bogapozabljenih časih, v časih mrzlih, sebičnih in od vseh naglavnih grehov otrovanih src prav toplo priporočamo. Naj se žrtvuje mali kapital 15 Din, kolikor knjižica stane (po povzetju 18 Din, v prodajalni 14 Din), v zamenjavo za veliko večji dušni kapital, ki leži v tej knjigi in ki si ga lahko pridobiš, če imaš dobro voljo. Knjižica se naroča v prodajalni K. T. D. preje Ničman v Ljubljani, Kopitarjeva ulica.

d Ilustrovana zgodovina katoliške Cerkve. Ravno kar je izšla v drugi izdaji Strojca »Kratka zgodovina katoliške Cerkve« z 20 slikami. Najbolj merodajna sodba o tej knjigi je pač ona, ki jo je o njej izrekel tedaj, ko je izšla prva izdaja, slovenski zgodovinar pokojni kanonik dr. J. Gruđen. Ocenil je knjigo v »Slov. Učitelju« in pisal med drugim:

»Predvsem naj poudarjam eno dobro lastnost Strojceve cerkvene zgodovine, ki je pa zelo važna in se je doslej premalo pri nas upoštevala, namreč to, da med splošno cerkveno zgodovino vedno

rpeta tudi dogodke iz domače slovenske zgodovine. Pisatelj nove cerkvene zgodovine je samostojno obdelal zgodovinsko stvarino in podaja učenecem najimunitnejše dogodke iz splošne in domače cerkvene povestnice v lepi, gladki slovenščini. Nova izdaja je vsestransko izpopolnjena, zlasti jo krasi lepe, dobro izbrane slike. Knjiga je izšla v zalogi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani in stane lično in trpežno vezana 26 Din; namenjena je sicer šolam, zlasti meštanskim šolam in višjim razredom osnovnih šol, pa bo dobrodošla vsakemu, kdor se hoče poučiti o zgodovini sv. Cerkve, zlasti o veliki ljubezni in o velikih dobrotah, ki jih je sv. Cerkve izkazovala človeštvu v vseh časih.

d Ali ste že naročili Mar. misijonski Kalendar 1923? Spada v vsako slovensko hišo! Lep, zanimiv, velik! Stane 5 Din in poština. Naroča se v Marijanišču v Grobljah, p. Domžale.

Kupuj »GAZELO - MILO«!

Kupuj domače MILO,

ne tuje, importirano!

Kupuj dobro MILO, ker je najcenejše!

Kupuj »GAZELO - MILO«!

Sirom domovine.

BLOKE.

Malo pregleda čez leto. Lansko leto smo imeli v svoji sredi prevzvišene g. knezoškofa ob pri- liki svete birme. Sprejem je bil lep, pozdravili so ga: obč. odbor, obe Mar. družbi, izobraževal. društvo in šolska mladina. Cerkvi ni bila še nikdar tako okusno prepletena z venci kot takrat. Teden dni pred sv. birmo smo imeli sv. misijon, ki so ga vodili č. gg. lazaristi iz Ljubljane. Udeležba pri govori- nih in pri sv. zakramentih je bila posebno zadnje dni lepa. Ob času sv. misijona smo dobili za našo žarno cerkev tudi nove jeklene zvonove iz tovarne z Jesenice; dobile so tudi skoraj vse podružnice nove zvonove, vse jeklene; samo na Vel. Blokah imajo bronaste. Zdaj se zopet razlega ubrano zvonjenje po naši planjavi, katerega smo tako dolgo pogrešali. V dveh letih, kar imamo g. župnika Viktorja Švigeljina, smo dobili še marsikaj lepega v našo cerkev; imamo krasno novo monštranco in večno luč, jasilce, popravljen orgle, nove krasne prie za čitarje, ki so jih večinoma izvršile sama domača dekleta.

Tudi na zunanji ne spimo, ampak se za naše razmere še precej gibljemo. Poživil smo naše Kat. slov. izobraževalno društvo, ki je bilo že blizu smrti; posebno fantje so se bili nekam odtujili. Kar pa imamo pri nas g. kaplana Janeza Pucelj, se vse bolj živahno gibljemo. Lansko leto smo uprizorili več iger, pa tudi letos že nekatere. Imamo večkrat sestanke in razna predavanja. Bili smo lani na Orlovskih taborih v Starem trgu in Vel. Laščah ter na katoliškem shodu v Ribnici. Letos nas je šlo sedem v Binkoštih na shod v Ljubljano. Na katoliški shod v Cerknico, ki je bil 20. avg. t. l. pa se nas je mnogo peljalo na 15 okrašenih vozih, mnogo jih je šlo pa tudi peš. Fantje, ki so bili na raznih prireditvah drugod, so vedno bolj silili, da bi tudi na Blokah kaj priredili. Odločili smo se, da ustanovimo na Mali Šmaren »Orla« in priredimo takrat l. Orlovski tabor. Ta dan je bilo na Blokah nekaj lepega, kar Bloke stojijo, še niso kaj takega videle. Fantje so postavili 16 mlajev, lepo priredili kaplanski vrt za telovadbo, dekleta pa napletle vence, da je bilo vse prepreženo z njimi. Na praznik jutraj smo imeli Orli in Orlice skupno sv. obhajilo; Orlice so bile ustanovljene 13. avgusta letos. Bilo nas je 20 vkrojih. Slavnost je povečalo tudi petje; peli so izvrstno cerkvene in narodne pesmi. Pevski zbor vodi č. g. Josip Švigelj, župnik v p., ki ma mnogo truda z večanjem pevcev. Ima pa zato tudi mnogo uspehov. Naše slavnosti so se udeležili tudi odseki iz Ribnice, Starega trga, Sodražice, Loškega potoka, Vel. Lašč, Cerknice in mnogo fantov iz Begunj. Po sprejemu se je čez Novo vas razvrstil lep spreved do žarne cerkve, kjer je bila na prostem sv. maša. Po maši je bil pred cerkvijo tabor in ustanovitev.

Orla. Glavni govornik je bil br. dr. Stanovnik, ki nam je podal mnogo lepih nauk, ravnotako tudi g. cerkveni govornik p. Tumpej in gg. kaplana Pucelj in Lavrič ter g. župnik Ježek. Bodrili so nas k nadaljnjemu delu. Po litanijah je bilo na okusno okrašenem vrtu javna telovadba sosednih odsekov, ki so krasno izvajali proste vaje, moške, ženske in naraščaj. Ljudem je posebno dopadla orodna telovadba članov iz Ribnice, Starega trga in Viča. Po telovadbi se je razvila prosta zabava, mnogo smeha je bilo pri srečelovlu in dražbi. Vse pa je bilo z mrakom že končano, sosedni odseki pa so odšli že prej.

Dragi Orli in Orlice! Odsek imamo, zdaj pa le pogumno na delo, naj vas ne straši nobena ovira na začetni poti. Bodite trdni in značajni v orlovskih načelih! Skrbite, da dobimo zdaj tudi kmalu svoje gnezdo, svojo dvorano, kjer se bomo lahko nemoteno zbirali. V ta namen imamo že nabranih nekaj tisočev in nekaj lesa, a še vse premalo. Toda le pogumno na delo! Vsem onim, ki so nam že kaj darovali za novo dvorano, Bog povrni! Priporočamo se še v naprej tudi vsem drugim, ki nas bolj od strani gledajo, za kak dar. — Stariši, le brez skrbi pošljite vaše sinove in hčere k nam, da nas bo vedno večja četa poštenih in dobrih fantov in deklet, v kar pomozi Bog. Bog živi!

Listek.

Pod krivo jelko.

Povest iz Meternikove dobe.

Spisal t Peter Bohinjec.

(Dalje.)

»Ta mreža bi nam bila kmalu pobrala današnjo večerjo. Komaj sem odbržal Tacana, da ni poskočil na omreženo okno in še sebi zapravlil večerjo. Pa pravijo, da so ženske mehkega srca. Mlada Grogovka bi se smejala, ko bi bila danes pričujoča pri našem lovu. To je dobro, da je naš harambaša sedmi zakrament pokopal pod krivo jelko.«

Tovariši so se muzali, Vranjek pa je škrtal z zobmi.

»Tacman, ti se moliš, ker me slabo so- diš,« pravi naposled kapitan in se dela, kakor bi ga ne jezilo.

»Ne boj se, saj je bil samo Tacan po- leg mene in ta ne zna govoriti. Kaj se boš izgovarjal, ko se ni treba, Vranjek! Vesel bodi, da si tako srečen pri dekletih. Mene odganja od deklet kurja taca na licih, tega- le Štefana Šavsovega pa bezgavke na vratu. Nn vsak tako srečen kakor si ti, Andre- jec, ki imaš Grogovo hčer za ženo!«

Navihani Tacman je tako dalje zabaval svoje tovariše, zbadajoč svojega kapitana.

»Vsak res nima sreče pri ženskah. Le poglej Jurja, kak lep fant je, belega obraza, živih očij, junaške postave, da se je De- harka tako hitro vanj zagledala. Pa vendar ga zdaj več ne mara. In zakaj? Ker je ti- stemu trziškemu iblajtarju nož zasadil v hrbet,« izpregovori Fundež.

»Vsak ima svoj okus. Povej nam rajši, Tomaž, kako si tako hitro naše ujednike rešil iz Tržiške ječe?« skuša Vranjek spe- ljati na drug pogovor.

»Kako je bilo? Boljše kakor danes tebi, ko si mrežo sekal. Dvignil sem železne križe z železnim drogom, Štefan pa jih je od znotraj ven porinil. Ujedniki so poskakali skozi okno, pa smo šli čez Bisterco.«

»Da ne pozabim povedati,« izpregovori spel Šavsov Štefan. »Ono nedeljo nas je nakelski župnik omenjal v pridigi. Govoril je o sedmem zakramentu in se je norčeval iz naših porok. Svaril je mladino pred zna- njem in sklenil svoj govor tako nekako: Fantje in dekleta, varujte se, da vam ne bodo godli pri poroki rokovnjaški šron- carji.«

»Kdo mu je neki povedal, kaj je naša šronca (svatba)? Naj le počaka, da se kaj več nabere v cerkvene pušice,« zagrozi Vranjek.

V bližini se začujejo otroški glasovi. »Aha, danes bo pa dober oblizek! Naši otroci love rake po Želinu,« pravi Tacman in zakliče: Šruci! (otroci!)

Mali Jurček je na ta klic prišel blizu in vnelo pripovedoval, koliko rakov so že otroci nalovili.

Luna je priplavala izza gora in se sme- jala skozi drevje ponočnim vasovalcem. Hlad je bil in zmrzneno so se držali otroci, hiteč z odraslimi proti velikemu ognju.

IX.

Osem tednov je bilo predpusia. Ni čuda, da je dupljanski gospod Tomaž pri- čakal več porok, pa kakšnih! Boljarjev Ožbolt se je poročil z domačo Jerico, Smole pa z Boljarjevo dekle. Stari Boljar je spo- znal, da luša potrebuje mladih moči pri gospodarstvu in gospodinjstvu in da je njegov hlapec Ožbolt vreden njegove hiše. Saj mu je širinajši tel zvesto služil in mla- dost je bežala izpred oči. Vsak delavec je vreden svojega plačila. Marjani Brenk je bil stari Boljar za variha in spoznal je, da je tudi Matija Sprajcar poštenjak in pameten človek. Tam od Semiča je prišel in služil pri Janu Zadrage. Z varčnostjo in pridnostjo si je prihranil toliko, da si je kupil konja in voz ter je vozil čez Ljubelj cinober, češplje in hruške. Prihranil si je toliko, da je kupil Smoletovo hišo v Spodnjih Dupljah. Po- prosil je Boljarja za Marjanico in prošnja mu ni bila odbita. Tako sta se tistega leta (leta 1835.) priženila dva hujca, dva vojaška beguna v Dupljah. Bila sta oba priljubljena pri vaščanih in vsa vas se je veselila po- ročnega dne. Sam gospod Tomaž je obljub- bil, da počasti ženina in nevesti. Pripravljali so se cel predpus na svalo in vsa vas skoro se je oblekla v svatovsko obleko. Godci so godli s klarineti in basom, z balo obloženi parizarji so bili okinčani s smre- kicami in venci, mize so se šibile jedil in peciva, s samokresi se je streljalo, zvonovi so pritrkavali...

Le eden je bil, ki se ni veselil. Za vasjo je zahajal in premišljeval, kako bi prekrizal račune.

Prišel je dan svatbe. Vse je bilo pri- pravljeno, vse veselo. Klanškova dva sta hodila po vasi in se kazala vaščanom. Ze- nin Ožbolt je bil na Jezerskem, kamor je šel vabit na svalo. Vrnil se je pozno v noč s Sprajcarjem. Vračal se je čez planino Ko- malar in Brsnino. Ko je s svojim tovarišem korakal od Medvodja proti Čepuljam, hi- poma nekdo ustrelil nanju. Sprajcar hitro nameri svojo puško dvocevko in vrne strel. Pa ni bilo več nobenega sledu po napa- dalcu. Izenadena polnika stopifa počasi proti gošči, odkoder je prišel prvi strel.

Čula sta le nekako tulenje, ki pa je trenutno prenehalo. Ko prideta na mesto, zagledata krvave sledi, pa nobenega človeka.

»Zadel sem, Ožbolt! Slediva mu!«

»Veš Matijec, ne morem. Tudi jaz sem zadel. Takoj moram do Globočnika v Trzič, da mi potegne kroglo iz rane.«

In Ožbolt vzdihne globoko, poprimajoč se ob ledja.

»Škoda, kdo bi neki bil neznani sovražnik?«

»Saj veš, kdo neki drugi kakor Vranjek.«

»Pa ta bi meril vame, ker sem mu otel nevesto.«

»Eh, mar je rokovnjaču za nevesto. Ti se ženijo od nedelje do nedelje.«

Dočasi korakata čez hudičev most proti Trziču.

Tam, kjer se Lomščica slaka v Bistrico, zagledata ob potu beračico, ki je sedela na kamnu in obvezavala psa, ležečega v njenem naročju. Ko zagleda beračica prišleca, začne larnati in se kregati.

»Kaj vama je naredila moja živalica, da sta jo obstrlela? Ali se vama nič ne smili? Edino slvar na svetu, ki sem jo ljubila in ki mi je v podporo, sta mi uničila. Kdo bo vzel kroglo mojemu Tacanu iz rane na nogi? Kaj mi hoče pes s tremi nogami, če mu jo dam odsekati?«

Polnika se čudita in ne moreta si pojasniti nenadnega dogodka.

»Od kod pa ste, ženska?«

»Jaz sem tam od Kamnika doma in sem božjastna. Nisem za delo in moram beračiti. Ker pa me je Bog obdaril s lepim obrazom in čedno postavo, imam zmerom dovolj silnežev, ki preže na moje devištvo. In ravno ta moj kužek je moj varih. Gorje mu, ki bi se dotaknil mojega poštenja. Kdo me bo zdaj varoval, kdo brani?«

»Ženska, vi se molite. Midva nisva krivca. Poglej mojo rano, ki mi jo je zadel neznan napadalec!« reče Ožbolt in kaže kri na hlačah.

»Kdo je torej streljal?«

»Bog ve, midva ne veva,« odvrne Šprajcar in pomoli beračici mal denar. Ta ga vzame in tarna dalje. Bila je Travnova Jera, ki je s Tacmanom prežala na prihajajoča popotnika. Zvedela je za Šprajcarjev prihod k Jezeru v vasi in sporočila Vranjeku, ta pa Tacmanu, ki je imel nalogo, Šprajcarja spraviti izpod nog. Napad se mu je ponesrečil, Šprajcar je ostal zdrav, Ožbolt pa je postal žrtev Vranjekovega maščevanja. Predrznost rokovnjačka pa se je nalašč postavila z ranjenim psom na pot, da je ženina iz Dupelj docela izbegala, obenem pa se prepričala, ali je Tacman zadel ali ne?

Velika stenska ura, lastno delo iz leta 1910, visoka 2,44 m, kazališče ima 31 cm premiera, kaže ure, dneve in mesece po imenu, datum in sekunde, je **NAPRODAJ**. Cena po dogovoru. Stala je tedaj 350 gold. Primerna za velike dvorane. — ANTON MUROVEC, urar, Radovljica.

Naprodaj je min in žaga — — —

na veliki vodi KRKA; ne ovira nobena suša in ne povodenj. Vodna moč sposobna za vsako večjo tovarno. — Naslov pove uprava »DOMOLJUBA« pod števil. 3418.

Kupim bencin - motor

4 do 5 konjskih sil, stoječ ali ležeč. Ponudbe s ceno na upravnštvo »Domoljuba« pod »Bencin - motor«. 4263

OKROŽNI ZDRAVNIK dr. RAZNOŽNIK

se je stalno naselil v Ložu.

Ordinira od 8. do 12. ure dopoldne. — Ob petkih dopoldne ordinira še nadalje v CIRKNICI.

Pri svojem odhodu v LOŽ se tem potom

POSLAVLJAM

od vseh svojih prijateljev, znancev ter bivših pacientov. — Ostanite zdravi!

DR. RAZNOŽNIK.

Zdravnik za notranje in otroške bolezni

DR. ANTON BRECELJ

bivši primarij v Gorici

se je preselil na Emonsko cesto št. 20, kjer ordinira od pol 15. do 16. ure.

LEPO, ČRNO, NOVO — BRINJE

oddaja najceneje Ivan JELAČIN, Ljubljana

Suhe gobe, deteljne in korenjave seme, proso, fižol in druge deželne pridelke kupuje po najvišji ceni **Saver & Komp., Ljubljana,** Wolfova ulica 12.

Vinorejci, sadite izboljšano Šmarnico!

Večje, sočnejše grozdje, boljše vino so prednost! Najboljše pojasnila (znamka!) daje TRSNICA »VRBANJAK«, ŠT. ILJ-VELENJE, Štajersko.

Lepa kmetija

s 4 gospodarskimi poslopji, obokani svinjaki in kleti, ca 10 orlov prvovrstnih njiv, travnikov in gozda, vse pri hiši naprodaj. Cena 1.200.000.—. Vprašanja pod »Parcelacija 4415« na upravo tega lista.

BLUZE,

spodnja krila, predpasniki, oprema za novorojenčke se

najceneje kupi pri:

A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS,

LJUBLJANA, Mestni trg števil. 19.

Preklic.

Preklicujem žaljive besede, izrečene proti Janezu Jeranu v Beričevem. FRANC GOSTINČAR.

Sadjarci, vinogradniki, poljedelci, vrtnarji!

Zahtevajte brezplačni seznam in popis najzanesljivejših sredstev

za pokončavanje mrčesa itd.

na sadnem drevju, škodljivcev po poljih in vrtovih, nadalje peronosporo in smetljavosti pri žitu.

Ljubljanska komercialna družba

LJUBLJANA 2, Bleiweisova cesta št. 18.

Posodo za mošt, vino itd.

dobite, dokler traja zaloga, pri trdniki L. Augustin, Sp. Šiška, Jernejeva ul. št. 231, od 3. do 5. pop.

Učenca za mizarstvo obrt sprejme takoj

Bauček Stefan, mizaraki mojster, Št. Vid pri Stični, Dolenjsko. 4337

Sprejem vajenca za pekovski obrt

v starosti 14—16 let. Hrana in stanovanje prosto. — Naslov pove uprava »DOMOLJUBA« pod števil. 4378.

ŽELOD, zdravo in suho blago, kupi

ljubljana, Dunajska cesta št. 36, trgovina z žitom, semeni, moko in dež. pridelki.

Ženske lase.

Vse nabiralce las obvestim, da kupujem na malo in veliko zmešane in rezane lase ter plačam vedno po najvišji dnevni ceni. Izdelujem gledališke vlasulje moderne podlage. Lepe lasne kite od 130 K naprej. Če želite, pošljite mali vzorec las in ceno. Angleške in Solinger-BRITVE I. v. Barvilo za lase. Mila, dišave, lasne mrežice. Bouleau-voda proti izpadanju las. Točna postrežba. — I. dolenjska lasna industrija, I. SVETEC, Novo mesto. 4397

Izdelovalci KRTAČ

vseh vrst, kakor tudi

Izdelovalci glavnikov (frizir lancen), dalje

Izdelovalci zobotrebcev, ako želijo

dobre kupčije, naj pošljejo svoje naslove in ponudbe pod šifro: »EXPORT« na:

anončno družbo ALOMA COMPANY, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Znižane cene!

Tvrdba F. in I. Goričar, »pri Ivanki«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

je znižala cene za 30-40 odstotkov

V zalogi ima vseh vrst blaga za moške in ženske obleke, zimske triko hlače in srajce, otroške žabce, pletke, velike ogrinjalke, razno kotenino najboljših vrst. — Dobijo se tudi izgotovljeni ženski plašči (manteljni), zgornja krila, bluze, otroške obleke, vse najnovejših krojev, predpasniki, ter razno moško in žensko perilo, kravate, nogavice itd.

Znižane cene!

Znižane cene!

Poroč. prstan!
Double verižice
Stenske ure
Budilke
Ženske ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine
F. ČUDEN
LJUBLJANA 22, Prešernova 1.
Zahtevajte ponudbe!

Kovačnica. Vse izdelke prosta kovačnica s kovaškim orodjem, na prometnem kraju z enim, oziroma dvema družinskima stanovanjema, hlev, sadni vrt in nekaj polja, se da v najem. Prevzame se lahko takoj. Ponudbe in vprašanja naj se pošiljajo na upravništvo »Domoljuba« pod naslovom »Kovačnica« št. 4120.

Prvovrstna umetna gnojila

dobavlja najceneje veletrgovina

Vinko Vabič, žalec
Slovenija.

Jamstvo za vsebino.

Vse vrste v zalogi:

18%, Thomasovo žlindro, 40—42%, kalijevo sol, 18—20%, kostni superfosfat, 15%, rudninski superfosfat, 15—17%, apneni dušik.

Kolesa

avtomobili, deli in oprema
pnevmatika

najceneje

na drobno
na debelo

J. Gorec,

Ljubljana, Gosposvetska cesta štev. 14.

Lastne garaže in delavnice.

Pozor!

Bakrene kotle za žganjekuho

trpežno izdelane, po ugodni ceni in sicer od
25 do 60 litrov vsebine ima v zalogi trdnika

Stanko Žargi & Co.

Ljubljana,
Martinova
cesta 15.

Zahtevajte
cenike!

Takojšna dobava!

Trgovci zna-
ten popust!

NA VELIKO IN MALO!
Pri-
poročamo
najboljše šivalne stroje
za rodbinsko in obrtno rabo, potrebščine za šivilje,
krojače in čevljarje. — Edino pri: JOSIP
PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip štev. 7.

MIŠI-podgane
stenice-šurki in vsa gola-
zen mora poginuti ako porablja-
te moja najboljša preizkuš. in splošno hvaljena sredstva
kot: proti poljsk. in hišnim mišim 28 K, za podgane
28 K, za šurke, 30 K, za stenice 28 K, uničev. mo-
ljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti
ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki
in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčes. sadju
in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K.
Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavod za eksp:
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

Hlode, gojzdove, trame, deske
in drva posudite LESNI DRUŽBI ILIRIJA,
Ljubljana, Kralja Petra trg štev. 8,
pred sodnijo. - Plačujejo se najvišje dnevne cene.

BRATA SEVER POHIŠTVO IN TAPETNIŠKA DELAVNICA

Ljubljana (Kolizej), Gosposvetska c. 13
priporočata spalne in jedilne sobe, pisarniške
oprave, klubske garniture, modroce, kuhinjske
oprave, železne postelje, velike in otroške, vsake
vrste, po nizki dnevni ceni. 3692

Amerikanska kuhinja

kakoršna se more nuditi samo v
najboljših hotelih, se dobi na mirno
plovečih, udobnih parnikih United
States Lines ameriške vlade med
Bremenom, Cherbourgom in New
Jorkom. Velike, dobre zračne, posa-
mezne ali dvojne sobe in pazljiva
postrežba.

UNITED STATES LINES

BERLIN W 8, ZAGREB, Viator Konačiče,
Und. d. Linden 1. Mihanovičeva ulica
ter vse večje potovalne pisarne.

Cenjeno občinstvo se opozarja, da se nahaja splošno znana
manufakturna trgovina

LOGAR & KALAN V KRANJU

samo na Glavnem trgu štev. 117 in ne več nasproti apoteke in
trgovine gosp. Dolenc.

Priporoča se za nadaljni obisk in nakup ravno došlega ce-
nejšega barhenta, volnenega blaga za ženske in moške obleke itd.